

choreografie te creëren voor de Groupe de Recherches chorégraphiques de l'Opéra de Paris. Bij mijn weten de eerste française die deze eer te beurt valt! "Vingt personnes sur scène, des musiciens sur le plateau, un décor, voilà des choses que je n'ai jamais faites", zo kondigde ze aan en dat voor een choreografie die voorzien is slechts 15 minuten te duren. Decors had Chopinot tot hiertoe inderdaad niet gebruikt, of dan heel summier, maar aan de kostuums besteedt ze des te meer aandacht, ook al omdat de wereld van de mode haar fascineert. Voor *Via*, haar laatste creatie, creëerde J.-P. Gaultier de carnavaleske lampekamp-rokjes voor de drie danseressen en de harlekijnpakjes voor de twee dansers. Mode-freaks krijgen dus ook hun gading op het festival, want daar wordt *Via* vertoond. Chopinot omschrijft dit stuk als een choreografische oefening. Na ook weer een tijdje te zijn afgegeleden richting theater, wou ze weten of ze 'het' nog kon, choreograferen dus.

De meningen hierover zijn verdeeld. De reacties van het publiek zijn dat ook. Na een moeizame start, komt *Via* na 20 minuten eindelijk toch op gang, al kon het mij nooit echt boeien. Er zijn teveel halten en ook de muziekcollage gaat met horten en stoten vooruit. Voor een 'pure' choreografie zit er te weinig onderzoek in naar beweging, zit er te weinig lijn in. Het bewust bouwen op gratuite bewegingen wordt op de duur soms vervelend omdat niets daarvan verder geëxploreerd of uitgewerkt wordt. Choqueren doet het ook al niet, want daarvoor is het te braaf. Eigenlijk beschouwt men het nog best als een tekenverhaal, maar dan een zonder verhaal. In tegenstelling met de 'arte povera'-voorstelling van de dansers is er een verbluffende lichtregie, wat toch wel een vreemd onevenwicht met nare bijmaak veroorzaakt. "On s'en nuie" riep er iemand midden de voorstelling.

Het boeiendste uiteindelijk was de finale, waarbij het publiek de choreografie in handen had. Enthousiasten haalden de dansers telkens weer op het podium met ritmisch handgeklap, maar ze werden elke keer weer door een ander deel van het publiek in de coulissen gehuild. Chopinot was duidelijk aangeslagen. Dat is pas avant-garde!

Het is blijkbaar haar lot. In Avignon ging het net zo. Zijzelf verklaart: "A Avignon, les gens apportent leurs préjugés. Si je les surprends, ils sont déçus. Les huées sont... institutionnalisées".

Jean-Claude Gallotta

Hij heeft daar helemaal geen last van, deze jeune premier van de Franse dans. We hebben hem dan ook als toetje bewaard. Het is werkelijk spijtig dat hij niet zal te zien zijn op het festival. Hij schijnt daar blijkbaar een slechte gewoonte van te maken. Op een gelijkaardige tournee door de V.S.A. vorig jaar verscheen hij ook al niet op het appél. Waar de organisatoren van het V.T.C. wél voor gezorgd hebben is een video-opname van zijn laatste creatie, *Les aventures d'Ivan Vaffan*, en die moet u gaan bekijken, al is het dan maar een Ersatz-oplossing.

De Groupe Emile Dubois is sinds 1979 gevestigd in het Maison de la Culture te Grenoble. Gallotta, choreograaf en bezieler van het gezelschap, doorliep oorspronkelijk een opleiding in de plastische kunsten en ontdekte pas later de dans, al had hij naar eigen zeggen reeds lang tevoren een nood gevoeld om zich met zijn lichaam uit te drukken. Hij koesterde een grote bewondering voor Cunningham, maar koos bewust voor persoonlijke herbronning. Ben ik klassiek of modern, vraagt hij zich af... dat doet er weinig toe, ik zoek alleen een nieuwe taal voor het lichaam, die al dan niet aansluit bij wat traditioneel als 'dans' beschouwd wordt. Gallotta houdt nooit lang ergens stil en er wordt o.a. gedacht aan projecten in de richting van video en film, zelfs opera (ook zo'n revival), maar dan gedanst i.p.v. gezongen (?...). Gallotta is een dromer, een dichter, een fantast. Hij staat borg voor de ongebreidelde verbeeldingskracht van iedere nieuwe produktie, maar niet hij alleen! De Groupe Emile Dubois is duidelijk groepswerk. Alles past perfect ineen. Alles straalt dezelfde overtuiging uit. Het is waarschijnlijk uniek dat zelfs de administrateur, Léo Standard, die tegelijk ook de decors en de kostuums ontwerpt, op scène verschijnt om het spel mee te spelen, om mee te genieten. Beeldig! En het kan allemaal.

Les aventures d'Ivan Vaffan, want daar gaat het hier eigenlijk om, is puur danstheater, bewegingstheater. Verschillende dansers halen helemaal geen professioneel (danstechnisch) niveau, maar nergens stoort dat. Het gehéél beweegt, leeft. Ivan Vaffan is een denkbeeldig personage, de 'universele' mens geconfronteerd met 'universele' gebeurtenissen. We zien hem dan ook in elf gedaanten tegelijk verschijnen, krijgshaftig bekleed met goud en zilver. Gallotta schept een tijdloze mythe met een conventionele structuur: een nomadisch en voorbijgaand aspect in het eerste deel, een sedentair en cyclisch aspect in het tweede deel. Om mogelijke referenties uit te sluiten bedienen de dansers zich van een archaisch aandoend brabbel-

taaltje. De taal is in zoverre niet functioneel als tekst, al worden er — om de humor — soms uitzonderingen gemaakt: "On y va!" schreeuwt er een wanneer de 'bende' weer eens de scène over jaagt, nergens naartoe; "Dou-ce-ment!" zegt een ander, wanneer ze een danseres heel voorzichtig neerzetten na er halsoverbrekende toeren te hebben mee uitgehaald.

Humor, erotisme, tederheid, symboliek, zachte spot, sterke visuele vondsten, onverwachte wendingen, speelsheid, acrobatie,... het zit er allemaal in en het is teveel om op te noemen. Bovendien is het een mooi spektakel, esthetiserend bijna, met een bijzonder kleurrijk decor, dat niet storend overdadig is, maar heel gepast én functioneel. Ga maar eens zien wat Gallotta allemaal verzint met een simpele zetel.

U merkt het wel. Gallotta heeft in ieder geval mij overtuigd en dat met een beperkte danstaal. *Les aventures d'Ivan Vaffan* oogt primitief aandoenlijk, is intelligent opgebouwd en straalt — terecht — optimisme uit. L'imagination au pouvoir!

Alexander Baervoets

- (1) *Etcetera*, nr. 7, p. 4.
(2) *Ibidem*, p. 3.

Via (Régine Chopinot)

